

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Hirdetések és nyilatkozatok felvételnek Árszabály szerint a kiadó hivatalában:
Budapest IV. kerületben és kalap-utczán sarkán 1. sz.

Hirdetések felvételnek a külföldön:
Berlinben: Oppelt A.-nál, Stubenstr. Nr. 2.
Moskva: Rudolphi, Selenstr. Nr. 2.
Hannoverben: Vogler, Wallischgasse 10.
Párizsban: Haas, Lafoite & Comp.-nál, Place de la Bourse.
Frankfurtban: M. & S. Döbner & Co. G. L. & társaság.

Szerkesztő- és kiadó-hivatal:
Budapest IV. kerületben és kalap-utczán sarkán 1. sz.
Csak bérmentes levelek fogadhatók el. Kézirat vissza nem küldetnek.
Előfizetési díj:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva:
Egy évre 20.—
Fél évre 10.—
Negyed évre 5.—
Egy órára 1.80
Egy szám 6 krajczár.

A kultusbudget tárgyalása.

Ma indult meg a vallás- és közoktatásügyi költségvetés fölött. Ez az a tárgya, melyet még a függetlenségi párt is megszavaz, habár az általános vitánál a költségvetést megtagadja — abból az elvből indulva ki, hogy nem képzelhető olyan helyzet, melyben az országnak kulturális érdekeiről gondoskodni parancsoló szükség ne lenne.

E tárgya tehát velünk szemben kivált-ságos helyzetben van. Egészében elfogadjuk, egyes tételét nem hogy sokallnók, de keveseljük s a mi nevelési cél, a tudomány és művészet előmozdítására szolgáló eszköz, annál egész harezot küzdünk a miniszter ellen, hogy az istentér ne érje be annyival a mennyit előirányzatba hoz, hanem fogadjon el tőlünk nagylelkűleg többet annál, mert nincs az az áldozat, melyet mi arra a célra, hogy a nemzet intellektuális színvonalát emeltessek, a lehetőség határára belül sokallanánk. Ugy is elegendő terhet hártottunk már, és háritunk még folytonosan az utánunk következő nemzedékek vállaira, legalább kövessünk hát el minden lehetőt, hogy azt el is bírják.

Ez az az álláspont, melyre a függetlenségi párt a vallás- és közoktatásügyi tárczával szemben helyezkedik.

Bizony pedig nem csekély önmegtagadásba kerül a jelen körülmények között. A mióta Trefort a miniszter, — na-gyot mondunk vele, — egyetlen tárcza minisztere sem tanúsított oly sértő kicsiny-lést, oly vastag semmibe vevést az alkotmányos követelmények iránt, mint éppen ő. És épen a legfontosabb kérdéseknél.

Közel egy évtizede már, hogy az ország a vallás- és közoktatásügyi tárcza iránt megfogott, nem is kísérle- nek meg fölhozni, a mi e törvény megalkotásának halogatását igazolná. A szabadelvűség neve, melyet a többségben levő párt, — úgy látszik, hiába, — föl- vett, egy oly hagyomány, mely Deák Fe- rencznek a házában tartott utolsó nagy enuncziójához kapcsolódik s annak poli- tikai végrendeletét tekinthető, — mind nem volt elég ok, magának a nagy kér- désnek, benső indokai mellett sem, hogy a vallás- és közoktatásügyi tárcza alakjában a ház elé hozza. A kötelező polgári ház- aságot pedig a képviselőház elvben már el is fogadta s a miniszter utasította is egy ily értelmű törvényjavaslat beterjesztésére, sőt záros határidőt tűzött ki neki s mi az eredmény? Az, hogy a miniszterium min- den nyomoruságos csekélységre inkább gondol, mint épen erre.

Ha ez nem sértő a képviselőháza, hát akkor nem tudjuk mi az. S ha eltűri komoly határozatainak illyetén, lomlára dobá- sát, — bizony nem érdemel sokkal jobbat, minthogy őt is utána dobják.

S menti legalább valamivel a kormány e kvalifikálhatatlan eljárását? Dehogyan menti! nem tartja rá a nemzet törvényhozását érde- mesnek. Tiszta Kálmán kísérelt meg ma valami mentésgémet Irányi komolá, ne- héz támadására, olyas valamit mondván, hogy hisz a kormány maga is óhajtaná meg- tartani adott szavát, de arra képessége nincs.

Derék mentés! Nem első e nembem. Már volt rá eset, midőn Tiszta Kálmán az uralkodóval fedezte tulajdon becses hátát. Ime, most újra ehhez az, úgy látszik, si- keres taktikához folyamodik.

De ha így áll a dolog, akkor prokla- máljuk nyíltan, hogy abszolútizmusban élünk s az alkotmány puszta komédia. Ha pedig csakugyan azt hiszi a kormány, hogy annak az állásnak, melyet elfoglal, sulya van s látja, hogy a saját és a nemzet akaratának érvényét még se szerzhethet, — mondjon le, hadd kísérelje meg más. Azok az akadályok ily szilárd magatartás mel- lett bizonynyal meg fogják gondolni, hogy esőkönyösség mellett megmaradjanak-e, s bizonynyal meghátrálnak, ha minden követ- kező kormány ugyan azzal a követeléssel áll elő.

Ha a kultuszminiszter közönye e kér- désekben s tételekben a képviselőház ha- tározataival szemben ennyire sértő, — az a magatartása, melyet a közalapok és ala- pitványok kérdéseben követ, egyenesen botránkoztató arcuzlaspápa az alkotmá- nyosságnak.

Hihetlenséggel határos az, hogy egy országban tizenhárom éven át fennálljon az alkotmányos rendszer, s egy miniszter 50—60 millióra menő általa miniszteri mi- nőségben kezelt vagyonnak a manipulációját ily hosszú időn át elvonja a törvény- hozás ellenőrzése alól. Bármely alkotmá- nyos államban lehetetlenségnek tartanak az ily állapotot. Nálunk egész természetesnek tartják

Hely Ignác ma újra benyújtja a tárgya- ban már ismételve benyújtott határozati ja- vaslatát, hogy az alapok és alapítványok kezelésének ellenőrzése az országgyűlés fo- rumára előtartszék. Igen helyesen mellőzte ez alapok és alapítványok jogi természet- nek vitatását, hangsúlyozván, hogy hatá- rozati javaslatával e jogi természet eldön- tésének praedjudikálni nem kíván s csupán az alapítványok kezelés ellenőrzését ki- vánja a törvényhozás illetékessége elé vonni, utalva rá, hogy bármi legyen is ez alapok jogi természete, ez idő szerint minden esetre létét emény s mint ilyen, a kép- zelhető legkényesebb természetű s a legke- vesebb, a mit megkövetel, az alkotmány- szerű ellenőrzés.

Molnár Aladár magából a corpus ju- risnak az alapítványokra vonatkozó tétel- ből bizonyította be, hogy azok kezelése a törvényhozás ellenőrzése alól jogosan el nem vonható. Beszédje a törvények alapos értelmezésének oly példája, melyhez ha- sonlóra nem sokra akadhatunk a naplóban. Látszik, hogy a kérdést komoly studium tárgyává tette. Kiválóan sikerült beszéde- nek az a része, melyben a kultuszminiszter azon felfogásával szemben, hogy a vallás- alapok fölötti felügyelet a fentartott fel- ség jogok közé tartozik s ő felségét mint legfőbb kegyurat illeti meg, — kimutatta, hogy a magyar közjog szerint a felség min- den illyen jogát csupán mint „magyar király“ gyakorolhatja s distinkció a kor- nából folyó és egyéb jogai között a ma- gyar közjog előtt nem létezik. De maga a vallásalapítványokról szóló törvény is, melyre a miniszter jelentésében hivatkozik, midőn azt mondja, hogy ő felsége ez ala- pitványok fölött magának tartotta fenn az intézkedést; — e fentartás nem az or- szággyűléssel szemben, hanem épen az egyházi hatóságokkal szemben értendő.

A törvényből levont deriváció világos volt és meggyőző. Kíváncsiak vagyunk a miniszter nyilatkozatára, melyet ma eset- leg a Molnár Aladár felszólalása előtt megtenni, semmi áron sem volt rábírható.

Budapest, április 12.

A Tiszta-kabinetnek nem akad közleke- dési minisztere. Zichy József gróf közlekedési miniszterségéről már nincs szó, mert Zichy nem vállalja el azt. Erősen emlegetik Ivánka Imrét. Tiszta Kálmán határozottan őt akarja közlekedési miniszternek, de a kormányban Ivánka minisz- terségének híre igen kedvezőtlen fogada- tásra talált, úgy, hogy a kormány kénytelen lesz más közlekedési miniszter után nézni.

Az országgyűlési független- ségikör ma tartott értekezletén Molnár Aladár képviselőnek a mai ülésben a közalapítvá- nyok tárgyában beadott indítványát vételén fel a véget, hogy a párt az iránt tájékozva lehessen. — Az értekezlet azt, mint olyat, mely Hely Ignác ugyan e tárgyban beadott indítványának csak ki- egészítője, elfogadja.

Ennek kapcsán Szederkényi Nándor a Hely Ignác által a képviselőházban az ala- pok és alapítványok tárgyában benyújtott indítvá- nyához minden félreértés elkerülése végett a kö- vetkező módosítványt jelenti be: „a nélkül, hogy határozatával a képviselőház az alapok jogi ter- mészetének praedjudikálna, elhatározza: hogy a vallási és tanulmányi alapok új költsé- gvetése mint zárszámadása évenként a rendes költségvetés, illetőleg zárszámadás kapcsán a képviselőház elé terjesztessék a végül, hogy a kép- viselőház az alapok rendelkezéséről a közleke- dési és felhasználása tekintetében ellenőrzését gyakorol- hassa.“ Mely módosítványhoz úgy az értekezlet, mint Hely Ignác indítványozó is hozzájárul.

Ezután a közoktatási miniszterium költségve- tése részletesen tárgyalatván Hely Ignác, hogy ő egy keletakadémának a fővárosba leendő felköl- lését sürgetni fogja, mit az értekezlet helyesléssel fogadott.

Az egyesült ellenzék mai értekezletén gomóri Szontagh Pál elnöke alatt a párt- tagok nagy számmal jelentek meg. Szilágyi Dezso mindenekelőtt előadta, hogy azon hírekkel szemben, melyek a husvéti szünidő alatt egy — a „Pester Lloyd“-ban megjelent cikik folytán azon következtetést engedték, mintha az egyesült el- lenzék a kormánypárttal egyezkedni akarna — az egyesült ellenzéknek a párton kívüllelkel- való egyezkedésre kiküldött bizalmi főrési szükségnek tartották akkor rögtön kijelen- teni, hogy meggyőződésükkel ellenzéknek tartanak minden oly törekvést, a mely a kormányval való paktálást a lehetőségek sorába felveszi, s hogy ellenzéki álláspontjukhoz határozottan ragaszkodnak. Kérdi a párt tagjait, hogy egyetértenek-e ezen nyilatkozattal? S ha igen, tegye azt a párt magáévá.

A párt valamennyi tagja zajos helyesléssel fogadta és tette magáévá azon nyilatkozatot, mi- szerint az egyesült ellenzék elfogadja ellenzéki áll- láspontjához ragaszkodik és a kormánypárttal való egyezkedést a lehetőségek kizártnak tekinti.

Br. Bánhidyi Béla a maga részéről is csatlakozik ezen nyilatkozathoz és kijelenti, hogy ezizike, a melyet ő irt volt a „Pester Lloyd“-ba, tévesen értelmezett.

A pártnak fentebbi határozata egyhangulag

hozott. Ezután jelentés tétetett a pártokivül- kel folyt értekezlet eredményéről, mely tudomá- sul vételet, s a mely fölött a párt egy közelebbi értekezletében fog határozni.

Péchy Tamás a képviselőház elnökéről leendő megválasztását követőleg, az elnöki széket csak akkor fogja elfoglalni, ha a közlekedési mi- niszteri állásától már fel lesz mentve.

Az ő felsége elnökelete alatt tegnap Bécsben tartott közös miniszteri értekezleten s védővénnyel nemely határozmányainak módosítását ezelő törvényjavaslat szövege — értesítésünk szerint — végleg megállapított, mindfogva e törvényjavaslat most már rövid idő alatt a törvény- hozás elé fog terjesztetni. E törvényjavaslat leg- fontosabb határozmányainak egyikét a védővénnyel azon módosítás képezi, melynél fogva jövőben minden sorozás alá kerülő hadkötelek, ideértve az egy évi önkéntes szolgálatra jogosultakat is, sor- szulásra köteles állani s ahoz képest a mely sorost huz az egyévi önkéntes nem lép mind eddig ki- zárólagosan a közös hadseregbe, hanem száma szer- int vagy a közös, vagy a honvédség seregbe, illetve osztrák Landwehr-be, úgy, hogy ezután a a két honvédség is birni fogja az egy éves önkéntesek intelligens elemét. — Az egy évi önkéntes szolgálat engedélyezésé- nek alapul szolgáló feltételek, lényegileg az ed- digiek maradnak. — Izen intézkedés kivül a törvényjavaslat a védővénnyel még számos ke- vésbé fontos módosítását foglalja magában.

A boszniai görög nem egyesült egyhá- ra nézve a konstantinápolyi görög keleti patriarkával létrejött megállapodás — információink szerint — magában foglalja azon lényeges határozmányokat, melyek szerint a boszniai püspökök jövőben uralkodó által fognak kineveztetni és az ugynevezett szentelt olajat a karlocazi patriarkától vendik. A patriarkát az eddig boszniából befolyt díjak és ille- tékek kártalanítása fejében, határozottan megszabott általán összeget kap.

A képviselőház igazságügyi bizottsága ma délután 5 órakor Horváth Lajos elnöke alatt tartott ülésében folytatta a magyar esődtörvényjavaslat részletes tárgyalását.

A 29. § stylaris mód sítokkál, különösen a roszliszemű határozatokról formulázásával elfo- gadatik; a 30. § Teleszky indítványára a német esődtörvény 27. § értelmében általánosan fogal- mazatik. A 31. 32. 33. 34. és 35 §§ stylaris ja- vitásokkal elfogadtattak.

A 36. §-ban a megítáadási keresetekre meg- állapított egy évtizedes elővélési idő Emmer in- dítványára félvi időtartamra leszállitatik, indítvá- nyozó azon ére folytán, hogy a tervezett gyors esődeljárás mellett ily hosszú elővélési időre szük- ség nincsen.

A 37. §-nál, mely a jogeselekvények megítá- madása vagy nem tudása körüli bizonyításra nézve a bírót az alaki bizonyítási szabályok ellenében sza- bad meggyőződésének követésére feljogosítja. Emmer a §-nak kihagyását indítványozta, mert a bizonyítékok szabad méltánylást csak a követ- len szóbeli eljárásnál tartja helyén s mai írásbeli és referadális rendszerünk mellett a javaslatbeli intéz- kedést fölőte veszélyesnek tartja.

Apáthy István előadó utal e § kihagyásának következményeire, melyek abban állának, hogy az egész megítáadási intézmény (actio Pauliana) hatálytalanul válnék. Teleszky István szintén felszólal a kiha- gyás ellen, mert az írásbeli perben a felek csak úgy fejtethik ki az Emmer által érintett lélektani körülményeket s a tanuk vallomási a szóbeliség rendszere mellett is csak iratokból jutnak a bíró tudomására.

Pauler miniszter szintén pártolja a §-ot, mire az a többség által elfogadtatik.

Bokrossék Elek indítványozta, hogy e he- lyen mondassék ki, hogy a megítáadási keresete- vonatkozó szabályok oly jogeselekvényekre, melyek e törvény hatálya lépte előtt keletkeztek, visszah- ató erővel nem bírnak.

Ezen indítvány elfogadtatik és az elővélési szakaszsal, mely a fejezet utolsó szakaszává tétetik összekötetik.

A beszámítást tárgyzó IV. fejezet (38—40 §§) változtatlanul elfogadtatik.

A visszakövetelési jogot tárgyzó fejezet vé- tetvén módosítást, a 42. § első aleniája új §-á alakítottatik át s az előbbi 43. §, mint 44-ik elfo- gadatik.

Ezzel az ülés véget ért.

Igazságügyi politika.

Azt már látnak, hogy igazságügyi tör- vényhozásunk kétrendbeli, legnagyobb fel- adata, a polgári törvénykönyv és a köz- vetlen szóbeli eljárás megalkotása, az intőző emlékekben sem forrta ki magát. Az utóbbira vonatkozólag ezt nyíltan be is vallják. A polgári törvénykönyvet pedig 1867 óta folyton konomare emlegetik a nélkül, hogy annak a buzzósgágnak eddig- elé valami hasznát vettük volna. Az igaz- ságügyi miniszterek ezen kedvező vessző- paripája szinte már untatni kezdi az egész közönséget. Ma már csak attól félhetünk, hogy még majd csak egyszerre belekapnak s kodifikatorius hivatásuk bizonyosságul oly törvénykönyvünk talál lenni, hogy ez a törvénykönyv teljes életében meglepetés marad, s magunkat belőle soha ki sem is fogjuk magyarázhatni. A mai törvényho- zási viszonyok nem igénylik ugyan azt, hogy egy-egy polgári törvénykönyv oly so- káig készüljön, mint a meddig az osztrák polgári törvénykönyv készült, de legalább is érlelt műnek kell lennie. Zürichben annyi idő sem kellett arra,

hogy a polgári törvénykönyv javaslai- tait Bluntschli elkészítse s ezekből törvény legyen, mint a mennyi idő már 1867 óta mulott, de azért az első hivatalos javaslat megjelenése vagyis 1844-től kezdve 1853-ig, a midőn a törvény életbe lépett folyton érlélték a dolgot. Ugy könnyű viszo- nyok között is, amelyek között az olasz, ez a jogász nemzet polgári törvénykönyvét készítetté, a dolog még is eltartott 1859-től 1866-ig. Nekünk eddigél semmiféle hiva- talos javaslatunk sem volt s bátran az 1900. s a következő évekre gondolhatunk, ha egy érvényben levő magyar polgári tör- vénykönyv legeg szemeink előtt, a melyről azt akarjuk elképzelni, hogy magyar, a ma- gyarhoz méltó. Az elpocsekolt idő a ma- gyar igazságügyi miniszterek legnagyobb mu- lasztási bűne. A mai viszonyok rögtönöz átalakulása kívántatnék ahhoz, hogy ember találkozzék, a ki ezeréves fenállásunk idejére azt a magyar polgári törvénykönyvet meg- teremti és átvigye a nemzet életébe.

Ezek után mit szólunk a közvet- lenség és szóbeliségre fektetett polgári eljárás behozataláról, a mely elől az intőző körök a sorrend ellenvetésével fognak kitérni. Ismét a polgári törvény- könyvvel fognak védekezni s ezt a közvet- len szóbeli eljárásnál előbbre valónak fog- ják tekinteni. Mintha bizony azt is meg ezt is az igazságügyi miniszternek kellene meg- csinálnia, igazságügyi miniszternek, a ki va- lamennyi elődével egyetemben a nagy ko- difikációk terén maga semmit sem terem- tet, még kísérletet sem tett. Hisz a talen- tennak azon fokával sem bírtak, hogy a polgári igazságszolgáltatás kétrendbeli nagy- művét jól megindítani tudták volna, dol- goztatni tudtak volna.

Ha már ma nem fognak a szóbeli el- járás megalkotásának előmunkálataihoz, evel is ép úgy járunk mint a polgári tör- vénykönyvvel. A szóbeli eljárás javaslatá- nak feldolgozására legalább is egy évtized szükséges. Ezt az időt pedig nem úgy kell kihasználni, hogy addig is egy új írásbeli eljárást iktassanak törvénybe. A mulasztott időt meg úgy kell kipótolni, hogy elkés- ve sorrendi kérdést csináljanak. Ezt csak a magyarba ottól bécsi beamentum aposzto- lai vallják programjuknak, a kik magyar polgári törvénykönyvet is csak azért akar- nak, mert osztr. polg. törvénykönyv létez, s mert osztr. szóbeli eljárás nincs, magyart sem akarnak. Ha léteznék volna is a két nagy feladat körül sorrendi kérdés, úgy erre nézve ma már kifogytunk az időből. Egy tucatnyi évet megfigyalunk, elkotyave- tyélt időt lehetőleg helyrehozni, ez volna a feladat. Ez pedig parallel akciózt jelent, a melyt mindkét vonalon szorgalmas, kitartó munkának kellene követni.

A két nagy bajt, a két rendbeli insti- tuczió hiányát, az igazságszolgáltatás tes- ten diagnosztizáltuk. Azokra vezethető vissza sok speciális jelenségeknek a kufor- rása. A bírói tekintély, az ügyvédi kárrier sokat szenvednek azok sulya alatt. A két nagy feladatnak elhanyagolása sok apró bajt szült s ma már ott vagyunk, hogy a sok fától nem látjuk az erdőt. Bajának orvoslására nincs meg az eszményi ma- gaslat. Akkor, amidőn a polg. törvény- könyvet és a közvetlen szóbeli eljárást törvényileg proklamálták, a sas szemével néztek a jövőbe, ösztönszerűleg kiérezték a támadható bajokat. A mai magaslat az igazságügyi kormányok által felgyűlni ha- gytó szemétdomb, a melyen mindenki csak vakaródzni kénytelen. A kuruzsló asszonyok egész serege támad, a kik a vérző sebeket agyon flastromozzák. Nem látják be, hogy az egyedüli orvososság: visszaférni ahhoz, amit a nemzet jobb napjaiban büszkén enuncziált. Az nem doktrínér dolog, hogy a nemzetnek pol- gári törvénykönyve legyen, hogy oly polg. eljárása legyen, a mely az igazságot nem a papíron, hanem az érdekekkel való élő érintkezésben kutassa, nyomozza.

A magyar nemzet történetiája többrend- belü igazságügyi feladatot jelelt meg Igaz, hogy az 1848. év eseményei a polgári jog megalkotását helyezték előtérbe, akként, hogy annak minden mást meg kellett volna előzni, de tanúságos az a mi történelmünk más igazságügyi feladatok kérdésében is. Az 1843. évi büntető-javaslatnak nem cse- kely hordereje van talán abban, hogy ma már van szentesített büntető és ren- dőri törvénykönyvünk. Az egyedüli organikus kodifikáció, a mely figyelmet érdemel. Bele van foglalva a magyar tör- vénytárba, a gyümölcseit azonban még nem ismerjük. Sokan igen félnek attól a büntető- törvénytől akkorra, ha majd életbe lép. Azt mondják, hogy a paragrafusai a magyar nemzet politikai történelmében hirhedtté találnak válni. A büntető törvénykönyv sok szakasza a közjogi kiegyezésnek örök időkre

való hathatós támogatása végett erős bü- ntető jogi garanciákat nyújt. Az idő azonban igen könnyen megváltozhatnak, a mikor a nemzetnek nem állhat érdeké- ben, hogy a büntető igazságszolgáltatás a magyar martirologia kuforrása legyen. A politikai perekben is követendő eljárás meg- alkotásától függ az, hogy az eljárás még élesebb ne tegye a büntető törvény szí- gorát.

A büntető eljárás máris napirenden van. Ez a kodifikáció közel legelőbb fog a törvényhozás elé kerülni. Erről a bud- getvitánál kell, hogy szó legyen olyan ér- telemben, hogy a büntető bíróságok füg- getlensége a lehető le- gőkéletesebben biztosított s- sék az esküdtészeki intéz- mény behozatala által. Ezt már most meg kellene a kormány szemébe mondani.

A gondolat, az eszme nem új itt ná- lunk a magyar földön, az 1843. évi bü- ntető javaslat traditióját felkell eleveníteni. Az a gyomot, a mely az esküdtészek nagy institucziója ellen folyton plántáltatik, nem kell elharapóznai engedni. Politikai függetlenségünk érdeke juttassa az eszünkbe azt, hogy az esküdtészeki intéz- a büntető eljárás legegészségesebb alapja. Az esküdtészeknek ma már a bürokrati- kus Ausztria is hódol. Am szervez- zék az esküdtészeket és az eljárást ak- ként, hogy a jogtudós a maga termé- szetes befolyását meglelje, de kerüljék el azt, hogy a jogkérdés hatalmi kérdés- nek tünjék el. A hatalmi kérdéssel való gyanúsítást csak az esküdtészeki intézmény- nyel háríthatni el. Elődeinket az 1843. évi javaslat megalkotásánál a hűtlenség perek egész közelről ismert történekei nem ke- véssé indíthaták arra, hogy az esküdtészeki intézményt becsulni tanulják. A közjogi kiegyezés nemzedékének jusson eszébe hogy sok tekintetben az 1830-es évekhez rokon időkét élünk. A nemzet újra szabadabban kezd gondolkodni s ez mutatja, hogy az esküdtészekre nagy szüksége van.

Eltölt teszszük a büntető törvénykönyv gyakorlati becsét függővé.

Budapest, április 12.

Az angol választások már jóformán be vannak fejezve; ma, holnap és holnapután s vé- gül 26, és 27-ikén választ még néhány kerület, melyek legelőbb csak erősebb tehetik az immár határozott liberális többséget, de a helyzet lénye- gén többé nem változhatnak. Tegnap összesen 625 választás volt befejezve, s ebből 346 ittótt ki a liberális párt javára. Minthogy pedig az al- előlőknak összesen 658 tagja van, az abszolút többség 330, s így a liberálisoknak, ha a hátralévő választások mind el lennének veszve rájuk nézve s a home- rulareket csak az eddigi számban vesszük föl 52- nek, 17 szavazattal lenne abszolút többségük az eszeten is, ha a home-rularek a konzervatívekkel szaraznának és a hátralévő 33 választásnak a felé- vel (hogy csak ennyit számítsunk) 30—33 föny abszolút többséget lenne. A Beaconsfield-kabinet tehát ma már bizvást számot vehet magával s nem szüksé- ges, hogy a parlament összejövetelég halassza lekö- szönését. A kormány, melyről Gladstone ma a héten tréfasan úgy emlekezett meg egy beszédé- ben, mint a mely „nem létezik“ — eddig őt tagja vesztette el mandatumát, ugyint: Lowther, iro- rszági államtitkár, Salt, a helyi kormányhivatal par- lamenti titkára, Lord Yarmouth, a királyi ház- tartásának ellenőre; Sir Graham Montgomery, al-kamarás és Algernon Egerton, a tengerügyi hivatal első titkára. A király 16-án érkezik Brüsszelbe s haladéktalanul utazik tovább Londonba, úgy hogy a jövő hét első napján már megkezdő- hetik az új kabinet alakítását.

Goreskoff herceg állapota mind rosz- szabrá fordul. Mint egy ma reggelről szóló póster- vári távirat jelenti, a beteg környezete már azt sürgeti, hogy vegye föl a halotti szentséget, s az orvosok attól tartanak, hogy a 82 éves aggas- tyán 24 óra alatt végleg kimerül. A czár, ki aggódrva áll kancellárjának ágya mellett, már meg- is bízta Giers államtanácsost a kultuszminiszte- rium vezetésével. Egész Európa figyelmét méltán irányul halálós ágya felé annak az embernek, ki két évtized óta megtestesülése volt Oroszország szűneden terjeszkedési törekvéseinek, s örökös föl- zavarója a világszerte nyugalmának.

Bismarck hercegnek a lefogyverkezés kérdéséről legutóbbi számunkban közölt érdekes nyilatkozatához fölemeljük még, hogy Bühler kép- viselő, kihez ama level intézve volt, újabb levélben felelt a kancellárnak, azt mondván, hogy az álta- lános lefogyverkezés lehetőségének már elismerése is reményt nyújt arra, hogy törekvései sikert fognak aratni; a kancellárnak a „szomszédokra való utalását Bühler úgy fogja fel, hogy Bismarck herceg, ha többi hatalmak elfogadják a tervet, támogatni fogja a lefogyverkezést; Bühler hivatkozik az angol kirá- llyal rokonszenves nyilatkozataira s az osztrák kormányának az utóbbi védővénnyel vita alkalmá- g- lott azon kijelentése, hogy éssatlakozni kész a ha-

helyezni senkit. Végre vádolt egy indítványt terjeszt elő, hogy hívasse össze négyülés, küldjenek onnan küldöttséget a kormányhoz és szükség esetén a királyhoz s a küldöttség követelje a törvénynek szigorú alkalmazását. Ez indítvány nemcsak létfias, de egyáltalán is s azon pillanatban különösen helyes indítvány volt. Hiszen maga a közzétett tudatja legjobban, hogy a négyülés voltaképpen olyan, mint gépezet a szellemű. A közzététel, mely alakot ölt és eredményt idéz elő négyülésen: utcai korrallöz és ablakbeveréshez ugyan nem folyamodik soha.

Van azonban a cikkben más is mondva. Az tudnivaló, hogy ha a rendőrség meg nem engedi a négyülést: akkor utcai tüntetés által kell mozgáshoz hozni azt a nagy faktort, a fellázadt közvéleményt. Talán ebben lát a közzététel törvényes felbontás elleni lázítást és engedetlenséget? Talán e tétel az, melyért oly borzsoló színben látja szükségének vádolt cikkét feltüntetni?

Az utcai tüntetés a politikának teljesen jogosult s mindig gyakorolt eszköze. A politikuskor három faja tartja jogosultnak a tüntetést. Az egyik politikusi nem csinálja az utcai tüntetéseket, de közzé teszi azokat kizsákmányolni. A másik politikusi csinálja is és közzé teszi felhasználva az utcai demonstrációkat. A harmadik politikusi csinálja is, fel is használja. de csak önzó, egyéni célokra. Ez utóbbi faja a politikuskorok becselése. De az előbb említett két fajhoz a világ alkotmányos nemzetek legnagyobb államfőiről tartoznak. Lord Beaconsfield, midőn a berlini kongressuson hazatért; Gladstone, midőn a választások voltak, utcai demonstrációkat csinált és azokat egyáltalán felhasználta. Legidősebb törvények 1848-ból utcai tüntetéseket kellett tekinteni; a nemzeti elmozdulás 1859-60-ban utcai tüntetéseket kezdődött. Maga Tiszta Kálmán, a kormány elnöke 1872. márciusban a budai királyi vármegyében is részt vett rettetés utcai és éjjeli tüntetésben. Ha tehát ezen urakat magának a ténynek elkövetéséért sem jutott eszébe senkinek vád alá helyezni; ugyan hogy lehetne indokolni a vádolt cikket, a mely csak e tenyre irányt felhívást?

A közzététel, hogy vádjának súlyt kölcsönöz, arról beszél hosszán és ékesen, hogy vádolt a furakot támadta meg, azok ellen ígért, hogy azonnal elmozdulnak, azokat elmozdították, a melyeket a nyakotok? E szavak Petőfi költeményéből vannak idézve és e költemény beállítására vesző nélkül nyomatható ki mindenki. — De különben is védő tiltakozik a vádolóterjesztés ezen része ellen, mert erre közzététel nincs jog, midőn arról a vádlóval szembe az az ügy a bíróság a vád alá helyezést el nem rendelte.

A közzététel az ablakbeveréseket, a rendőri bántalmazást s ama két szerencsétlen áldozatnak halálát is vádoltok rojta fel s kiemeli, hogy január 12-én látott napvilágra a cikk s következő napokon történtek az érdekes események. A közzététel ugyanazon joggal vádolható a 12-én született csesemőt is a következő napok eseményeiért. Olyan tüntetés, mely a személy és vagyonbiztonság sérelmével jár, mindig kárhatalmas, de vádolt csak négyülés megtartását, s ha ez meg nem engedtetik, békés tüntetés előidézését indítványozza. Ha a cikkben egyetlen szó is előfordul, mely törvénybe utköző érdekeset s felsőbbesség elleni engedetlenségre hívna fel a népet: ám akkor itéljék el vádoltat.

Kéri vádolt fölmentését.

A válasz és viszonzás előterjesztés után elnök röviden összegezte a tárgyalás folyamatát s felteszi az esküdteknek a következő kérdéseket:

1. Meg vannak-e az esküdtek lelkiismeretükben győződve arról, hogy az inkriminált cikkben a törvényes felsőbbesség iránti engedetlenség való lázítás foglalkozik-e vagy nem?
2. Vétkes-e vádolt Rajkai Vilmos a saját utján elkövetett lázítás vétségében igen, vagy nem?

E kérdésekre az esküdtszék 8 igenrel s 4 nemmel felelt. (Nagy mozgás a hallgatóság közt.) A vádolt eszerint vétkesnek mondák.

Súlygyó közzététel mind a fogságbüntetést, mind a pénzbürtó alkalmazására kéri a bíróságot, de a legenyhébb módorban.

Eftős védőügyvéd arra kéri a sajtóbírószágot, hogy büntetésül tudja a vádoltakat vizsgálat alatt állást.

A bíróság 4 heti fogságra s 500 ft pénzbírságra ítélte el a vádoltat s elmarasztalta 84 ft eljárási költség megterítésére.

Védő semmisségi panaszt jelent be. S annak előidézése védenet szabadiabon kéri hagyatni. A bíróság 1000 ft-ra állapítja meg a kezességi összeg s keszekül elfogadja védőt s Dr. Aradi ügyvédet.

A tárgyalás 1/21 órákor ért véget.

KÖZGAZDASÁG.

Iparügyek.

Báró Kemény Gábor urhoz:

— Az ipartörvény érdekében. — Midőn nagyméltóságod azon tiszta vezetőségét elvállalta, melytől Magyarország közgazdasági fejlődése függ, egy a keresk. és iparkamarákhoz intézett körlevelében különös súlyt tételeknek a törvény s az ipartörvény módosítására, a meynyiben többek között a következőket méltóztattott az említtet körlevelében mondani:

Késztet sem szenved, hogy a hatályban levő ipartörvény, bár a szabad keresk. törvény elvén alapítva, a vállalkozó iparosok és annak segédei és tanácsai közti viszony szabályozását illeti, nem volt képes aszükséges rendet és megnyugvást megadni. Egyik leggyorsabb feladatának tekintem tehát az ipartörvény tárgyában fölmerült panaszok és kívánalmak tisztán kimondásának és szakértők meghallgatása után az abban mutatkozó hiányokat a törvényhozásnak bemutatandó törvényjavaslattal újjászervelem.

Ezen nyilatkozatai után méltán várhatta a magyar iparos osztály Excellenciádtól, hogy adott szavát fériásan fogja beváltani és mi mindig azon reményben állunk, hogy miniszter ur már egy év óta folyvást tanulmányozza a már akkor leggyorsabbnak elismert kérdést és vártuk a megígért törvényjavaslattól.

És csakugyan addig vártunk, míg excellenciád e hó 8-án a képviselőházban tartott nagy beszéde alkalmazása a következő fontos enunziációt nem tette:

— En legkevésbé sem állítom, hogy az ipartörvény revíziója indós nem volna, de azért nem tartottam ezt annyira sürgősnek, mert itt már egy meglevő törvény nemely intézkedéseinek megváltoztatásáról volt szó, míg más ténem már tabula rasa volt a meglevő fejleményeken rögzített segítésére volt szükség.

Mi most nagyon kíváncsiak vagyunk meg tudni, hogy a miniszter ur e két nyilatkozata közül melyikre emlékszik és melyik az igazi.

Emlékezik-e még a múlt évi ígéretek s ha

igen, miért nem váltja be. Vagy nem emlékszik a múlt évi ígéretekre és már nem tartja „leggyorsabb” feladatának az ipartörvény módosítását?

Igen lekötözte a tisztelt miniszter ur, ha ezen kétségünket legközelebb eloszlatná.

Budapest, 1880. ápr. 10.

Egy fővárosi iparos.

— Egy országos női- és női kézimunka-kiállítás előkészítése tárgyában az országos nőipar-egylet egy szakbizottságot küldött ki, mely de Gerardo Antonina elnöke alatt Zirzen Janka, Vadnay Károlyné, Bulyovszky Lilla, Stetina Ilona urnőkből és Gelléri Mór egyet. titkárból áll. E bizottság ma tartott gyűlésben megállapította a kiállítás tervezetét, mely általában a legkellemesebb benyomást gyakorolta a jelenlévőkre és a kiállítás sikere iránt a legvérmesebb reményeket engedi táplálni.

A kiállítás a jövő év elején tartatnék meg. A kiállítás főzölje annak feltüntetése, hogy Magyarországban, mely iparágokban találhatók már a nők keresetforrásokat, hogy a kézimunkák az egyesek, vagy léánytanodák mely irányban művelik, mely üzlet tüntetnek fel sat. A kiállítás az egész országba kiterjesztetnek és a szakértők megbízatásának egy jelentős szerkesztésére, mely a kiállítás bemutatót női kézimunkákban tapasztalt hiányok orvoslására nézve javaslatot terjesztene elő és kijelölje azon jövedelmű iparágokat is, melyek a nők számára az eddigiekben kívül is hozzáférhetővé volnának tehetők. Az albizottság jelentése a legközelebbi szombatban tartandó választmányi ülésen fog tárgyalatni és a közelebbi részletek megállapítani.

— A kereskedelmi és iparkamarák ma d. e. tartották első ülésüket a kereskedelmi miniszteriumban. Képviselője van Magyarország majd minden kamarája. Az enquete tárgyát képezte először azon kérdés, hogy a kamarák által évente kiadandó jelentések, most szerkesztendők, hogy most idejkorán és ezáltal megfelelően jelenjenek meg. Egy második tárgyat a kamarák és a kormány közti viszony megállapítása. A mai ülésen az első kérdés volt napirenden és erre nézve egy albizottság küldetett ki, mely részletes indítványokat fog kidolgozni és az enquete elé terjeszteni. A tárgyalásokat folytatni fogják, mihelyt e bizottság elkészült indítványával.

— A kereskedelmi és iparkamarák ma d. e. tartották első ülésüket a kereskedelmi miniszteriumban. Képviselője van Magyarország majd minden kamarája. Az enquete tárgyát képezte először azon kérdés, hogy a kamarák által évente kiadandó jelentések, most szerkesztendők, hogy most idejkorán és ezáltal megfelelően jelenjenek meg. Egy második tárgyat a kamarák és a kormány közti viszony megállapítása. A mai ülésen az első kérdés volt napirenden és erre nézve egy albizottság küldetett ki, mely részletes indítványokat fog kidolgozni és az enquete elé terjeszteni. A tárgyalásokat folytatni fogják, mihelyt e bizottság elkészült indítványával.

Borászati.

* A phylloxera-ügy en már annyira világsan látunk egy a magas tudósok, mint a praktikus szőlészek, hogy nem látunk egyéb biztos mezt horgonyt, mint amerikai ellenálló szőlőfajok magyából nevelt anyokra nemesteni. — Ezen okból Olaszország kormánya s legújában a német birodalmi borászati egylet nagy jutalmakat tűztek ki azon borászok számára, kik 500 amerikai anyara sikerrel nemestít szőlőt tudnak, leghamarabb felmutatni. — Csak nálunk történik legkevésbé e tekintetben: mi gond nélkül keleti fatalizmussal idők napról napra s bevárjuk a veszély krízist minden előkészület nélkül. Még mendeddég oly csekély mennyiségi amerikai mag van elterjedve hazánkban, hogy az csak játékszerűnek, tehát még kis retnnek sem tekinthető. Ezen mag is 10-20-ai kézzel származik s alig kel ki 4-5%-ka. Még nem ismerünk eddig biztos bevezetési forrást Amerikában. A kormányban lenne elődázhatlan teendője ily források megkeresését eszközölni; sőt többet mondunk, neki lenne legalkalmasabb kezdetben kötelesege a magvakat meghozni és egyes gazd. egyesületeknek, szaktintézeteknek kisebb adagokban szétosztani.

Midőn a lausan nei phylloxera kongressusról Emich és Molnár képviselőink hazakerültek, tisztában voltak magukkal, hogy csak a phylloxerával együtt lehet a jövőben bort termelni s már 1877-ben egy enquete-on felhívták a kormány figyelmét az amerikai szőlőfajok bevezetésére. — És az orsz. phylloxera enquete folytaton tanakodik a panosvai phylloxera állomásról, annak egyszerű berendezéséről csak azt nem halljuk, hogy a tudományos kísérleti állomás megles-e a kellő figyelem annak szőlészeti praktikus berendezéséről is. Mert vizsgáljuk a phylloxerát, annak egyes fejlődési stábiáját a francziák, van hozzá pénzük és embereik, nekünk holmi tudományosan berendezett és a klusterneuburgi mintára készített kísérleti állomásra aligha van szükségünk, a franczia kísérleti állomások is mai nap már a pozitívítás, a tett lelére léptek az által, hogy főleg az ellentálló fajok és a célszerűbb és a talaj felett alkalmazható nemestési módokkat tesznek főleg kísérleteket. És ez helyesen van is így, ha látjuk, hogy a veszélyt el nem kerülhetjük — dacára a sok ezernyi vizsgálódások és kísérleteknek — akkor nincs más választás, mint a veszőfogalmat az inficált helyeken szigorúan korlátozni s az ellentálló amerikai fajok szaporítását alkalmazásba venni. — Helyesebbnek több előzetesnek ezen szememben szerkesztésűnköz irt felszólalást s a mondatokat kollektív adtnak azoknak kifejezését. Egyébként a phylloxera állomás mikénti berendezését meg majd elmondjuk nézetünket. Most csak azon fajokot említi meg meg, melyek 12 évi tapasztalat szerint a phylloxerával dacoltak és ezek: a Franklin, Vitis Solonis, Taylor, Clinton, Jacek, Herbermont, Cunningham, Amerikai Ruhlander (nem a pipinot gristinik), Black July és York Madeira. — Emich ajánlotta még az ázsiai fajfaját is és a kísérleti mindenesetre meg is érdemelték; mert ha ezek is ellentállási képességek bizonyíthatnak be, elsőnek a farságos és a biztonság nemestésére is és a bor minősége így is kitűnő lehetne. Figyelemre méltónak tartjuk megemlíteni, hogy a „Gazd. Lapok”-ban C. M. N. budapesti gazd. író elő egy közlemény azt is kétséges vonja, hogy szükség lenne magból nevelt amerikai anyákat importálni; azt mondja a nevezett író, hogy a burgonyabetegségnek is az volt a nézet, hogy magból kell nevelni a burgonyát s a nélkül, hogy csak ezt megtették volna, a vész elmutt s mi ismét csak gumókból termeljük a burgonyát. — Eme mindenesetre figyelemre méltó közleményre csak azt mondjuk, hogy először a burgonyavész oka nem állat; hanem gomba volt s másodszor a burgonyabetegség nem tartott 16-17 éven keresztül, mint ezt a phylloxeránál tapasztaljuk.

— A földmívelés-, ipar- és kereskedelmügyi m. kir. miniszterium állandó tudósítóját f. évi április hó 8. beérkezett jelentése szerint. I. D. unánimeni kerület. Pozsony megye. F.-csallóközi járásban a hideg az őszi vetésekre rossz hatással volt, ugy színt az alsó-csallóközben is. A malackai járásban a gyümölcsfák ugyan elragadtak, de az őszi vetések szép színt mutatnak. A Morva folyó áradás a vetésekben kevés kárt tett. A külső járásban silányak az őszi vetések, áríz alól kikarultak azonban jó állnak. A tavaszi munka hátráltatva van. A pozsonyi járásban a fagy alig okozott a vetésekben nagyobb kárt, a tavaszi munka is jól foly. A szempcei járásban a buza rosszul áll, kevesebbet értett a hideg a rozsok. A gyümölcsfák és a szőlő elragadtak. Az állatok egészségesek.

— A földmívelés-, ipar- és kereskedelmügyi m. kir. miniszterium állandó tudósítóját f. évi április hó 8. beérkezett jelentése szerint. I. D. unánimeni kerület. Pozsony megye. F.-csallóközi járásban a hideg az őszi vetésekre rossz hatással volt, ugy színt az alsó-csallóközben is. A malackai járásban a gyümölcsfák ugyan elragadtak, de az őszi vetések szép színt mutatnak. A Morva folyó áradás a vetésekben kevés kárt tett. A külső járásban silányak az őszi vetések, áríz alól kikarultak azonban jó állnak. A tavaszi munka hátráltatva van. A pozsonyi járásban a fagy alig okozott a vetésekben nagyobb kárt, a tavaszi munka is jól foly. A szempcei járásban a buza rosszul áll, kevesebbet értett a hideg a rozsok. A gyümölcsfák és a szőlő elragadtak. Az állatok egészségesek.

— A földmívelés-, ipar- és kereskedelmügyi m. kir. miniszterium állandó tudósítóját f. évi április hó 8. beérkezett jelentése szerint. I. D. unánimeni kerület. Pozsony megye. F.-csallóközi járásban a hideg az őszi vetésekre rossz hatással volt, ugy színt az alsó-csallóközben is. A malackai járásban a gyümölcsfák ugyan elragadtak, de az őszi vetések szép színt mutatnak. A Morva folyó áradás a vetésekben kevés kárt tett. A külső járásban silányak az őszi vetések, áríz alól kikarultak azonban jó állnak. A tavaszi munka hátráltatva van. A pozsonyi járásban a fagy alig okozott a vetésekben nagyobb kárt, a tavaszi munka is jól foly. A szempcei járásban a buza rosszul áll, kevesebbet értett a hideg a rozsok. A gyümölcsfák és a szőlő elragadtak. Az állatok egészségesek.

— A földmívelés-, ipar- és kereskedelmügyi m. kir. miniszterium állandó tudósítóját f. évi április hó 8. beérkezett jelentése szerint. I. D. unánimeni kerület. Pozsony megye. F.-csallóközi járásban a hideg az őszi vetésekre rossz hatással volt, ugy színt az alsó-csallóközben is. A malackai járásban a gyümölcsfák ugyan elragadtak, de az őszi vetések szép színt mutatnak. A Morva folyó áradás a vetésekben kevés kárt tett. A külső járásban silányak az őszi vetések, áríz alól kikarultak azonban jó állnak. A tavaszi munka hátráltatva van. A pozsonyi járásban a fagy alig okozott a vetésekben nagyobb kárt, a tavaszi munka is jól foly. A szempcei járásban a buza rosszul áll, kevesebbet értett a hideg a rozsok. A gyümölcsfák és a szőlő elragadtak. Az állatok egészségesek.

— A földmívelés-, ipar- és kereskedelmügyi m. kir. miniszterium állandó tudósítóját f. évi április hó 8. beérkezett jelentése szerint. I. D. unánimeni kerület. Pozsony megye. F.-csallóközi járásban a hideg az őszi vetésekre rossz hatással volt, ugy színt az alsó-csallóközben is. A malackai járásban a gyümölcsfák ugyan elragadtak, de az őszi vetések szép színt mutatnak. A Morva folyó áradás a vetésekben kevés kárt tett. A külső járásban silányak az őszi vetések, áríz alól kikarultak azonban jó állnak. A tavaszi munka hátráltatva van. A pozsonyi járásban a fagy alig okozott a vetésekben nagyobb kárt, a tavaszi munka is jól foly. A szempcei járásban a buza rosszul áll, kevesebbet értett a hideg a rozsok. A gyümölcsfák és a szőlő elragadtak. Az állatok egészségesek.

— A földmívelés-, ipar- és kereskedelmügyi m. kir. miniszterium állandó tudósítóját f. évi április hó 8. beérkezett jelentése szerint. I. D. unánimeni kerület. Pozsony megye. F.-csallóközi járásban a hideg az őszi vetésekre rossz hatással volt, ugy színt az alsó-csallóközben is. A malackai járásban a gyümölcsfák ugyan elragadtak, de az őszi vetések szép színt mutatnak. A Morva folyó áradás a vetésekben kevés kárt tett. A külső járásban silányak az őszi vetések, áríz alól kikarultak azonban jó állnak. A tavaszi munka hátráltatva van. A pozsonyi járásban a fagy alig okozott a vetésekben nagyobb kárt, a tavaszi munka is jól foly. A szempcei járásban a buza rosszul áll, kevesebbet értett a hideg a rozsok. A gyümölcsfák és a szőlő elragadtak. Az állatok egészségesek.

— A földmívelés-, ipar- és kereskedelmügyi m. kir. miniszterium állandó tudósítóját f. évi április hó 8. beérkezett jelentése szerint. I. D. unánimeni kerület. Pozsony megye. F.-csallóközi járásban a hideg az őszi vetésekre rossz hatással volt, ugy színt az alsó-csallóközben is. A malackai járásban a gyümölcsfák ugyan elragadtak, de az őszi vetések szép színt mutatnak. A Morva folyó áradás a vetésekben kevés kárt tett. A külső járásban silányak az őszi vetések, áríz alól kikarultak azonban jó állnak. A tavaszi munka hátráltatva van. A pozsonyi járásban a fagy alig okozott a vetésekben nagyobb kárt, a tavaszi munka is jól foly. A szempcei járásban a buza rosszul áll, kevesebbet értett a hideg a rozsok. A gyümölcsfák és a szőlő elragadtak. Az állatok egészségesek.

— A földmívelés-, ipar- és kereskedelmügyi m. kir. miniszterium állandó tudósítóját f. évi április hó 8. beérkezett jelentése szerint. I. D. unánimeni kerület. Pozsony megye. F.-csallóközi járásban a hideg az őszi vetésekre rossz hatással volt, ugy színt az alsó-csallóközben is. A malackai járásban a gyümölcsfák ugyan elragadtak, de az őszi vetések szép színt mutatnak. A Morva folyó áradás a vetésekben kevés kárt tett. A külső járásban silányak az őszi vetések, áríz alól kikarultak azonban jó állnak. A tavaszi munka hátráltatva van. A pozsonyi járásban a fagy alig okozott a vetésekben nagyobb kárt, a tavaszi munka is jól foly. A szempcei járásban a buza rosszul áll, kevesebbet értett a hideg a rozsok. A gyümölcsfák és a szőlő elragadtak. Az állatok egészségesek.

— A földmívelés-, ipar- és kereskedelmügyi m. kir. miniszterium állandó tudósítóját f. évi április hó 8. beérkezett jelentése szerint. I. D. unánimeni kerület. Pozsony megye. F.-csallóközi járásban a hideg az őszi vetésekre rossz hatással volt, ugy színt az alsó-csallóközben is. A malackai járásban a gyümölcsfák ugyan elragadtak, de az őszi vetések szép színt mutatnak. A Morva folyó áradás a vetésekben kevés kárt tett. A külső járásban silányak az őszi vetések, áríz alól kikarultak azonban jó állnak. A tavaszi munka hátráltatva van. A pozsonyi járásban a fagy alig okozott a vetésekben nagyobb kárt, a tavaszi munka is jól foly. A szempcei járásban a buza rosszul áll, kevesebbet értett a hideg a rozsok. A gyümölcsfák és a szőlő elragadtak. Az állatok egészségesek.

— A földmívelés-, ipar- és kereskedelmügyi m. kir. miniszterium állandó tudósítóját f. évi április hó 8. beérkezett jelentése szerint. I. D. unánimeni kerület. Pozsony megye. F.-csallóközi járásban a hideg az őszi vetésekre rossz hatással volt, ugy színt az alsó-csallóközben is. A malackai járásban a gyümölcsfák ugyan elragadtak, de az őszi vetések szép színt mutatnak. A Morva folyó áradás a vetésekben kevés kárt tett. A külső járásban silányak az őszi vetések, áríz alól kikarultak azonban jó állnak. A tavaszi munka hátráltatva van. A pozsonyi járásban a fagy alig okozott a vetésekben nagyobb kárt, a tavaszi munka is jól foly. A szempcei járásban a buza rosszul áll, kevesebbet értett a hideg a rozsok. A gyümölcsfák és a szőlő elragadtak. Az állatok egészségesek.

— A földmívelés-, ipar- és kereskedelmügyi m. kir. miniszterium állandó tudósítóját f. évi április hó 8. beérkezett jelentése szerint. I. D. unánimeni kerület. Pozsony megye. F.-csallóközi járásban a hideg az őszi vetésekre rossz hatással volt, ugy színt az alsó-csallóközben is. A malackai járásban a gyümölcsfák ugyan elragadtak, de az őszi vetések szép színt mutatnak. A Morva folyó áradás a vetésekben kevés kárt tett. A külső járásban silányak az őszi vetések, áríz alól kikarultak azonban jó állnak. A tavaszi munka hátráltatva van. A pozsonyi járásban a fagy alig okozott a vetésekben nagyobb kárt, a tavaszi munka is jól foly. A szempcei járásban a buza rosszul áll, kevesebbet értett a hideg a rozsok. A gyümölcsfák és a szőlő elragadtak. Az állatok egészségesek.

— A földmívelés-, ipar- és kereskedelmügyi m. kir. miniszterium állandó tudósítóját f. évi április hó 8. beérkezett jelentése szerint. I. D. unánimeni kerület. Pozsony megye. F.-csallóközi járásban a hideg az őszi vetésekre rossz hatással volt, ugy színt az alsó-csallóközben is. A malackai járásban a gyümölcsfák ugyan elragadtak, de az őszi vetések szép színt mutatnak. A Morva folyó áradás a vetésekben kevés kárt tett. A külső járásban silányak az őszi vetések, áríz alól kikarultak azonban jó állnak. A tavaszi munka hátráltatva van. A pozsonyi járásban a fagy alig okozott a vetésekben nagyobb kárt, a tavaszi munka is jól foly. A szempcei járásban a buza rosszul áll, kevesebbet értett a hideg a rozsok. A gyümölcsfák és a szőlő elragadtak. Az állatok egészségesek.

— A földmívelés-, ipar- és kereskedelmügyi m. kir. miniszterium állandó tudósítóját f. évi április hó 8. beérkezett jelentése szerint. I. D. unánimeni kerület. Pozsony megye. F.-csallóközi járásban a hideg az őszi vetésekre rossz hatással volt, ugy színt az alsó-csallóközben is. A malackai járásban a gyümölcsfák ugyan elragadtak, de az őszi vetések szép színt mutatnak. A Morva folyó áradás a vetésekben kevés kárt tett. A külső járásban silányak az őszi vetések, áríz alól kikarultak azonban jó állnak. A tavaszi munka hátráltatva van. A pozsonyi járásban a fagy alig okozott a vetésekben nagyobb kárt, a tavaszi munka is jól foly. A szempcei járásban a buza rosszul áll, kevesebbet értett a hideg a rozsok. A gyümölcsfák és a szőlő elragadtak. Az állatok egészségesek.

— A földmívelés-, ipar- és kereskedelmügyi m. kir. miniszterium állandó tudósítóját f. évi április hó 8. beérkezett jelentése szerint. I. D. unánimeni kerület. Pozsony megye. F.-csallóközi járásban a hideg az őszi vetésekre rossz hatással volt, ugy színt az alsó-csallóközben is. A malackai járásban a gyümölcsfák ugyan elragadtak, de az őszi vetések szép színt mutatnak. A Morva folyó áradás a vetésekben kevés kárt tett. A külső járásban silányak az őszi vetések, áríz alól kikarultak azonban jó állnak. A tavaszi munka hátráltatva van. A pozsonyi járásban a fagy alig okozott a vetésekben nagyobb kárt, a tavaszi munka is jól foly. A szempcei járásban a buza rosszul áll, kevesebbet értett a hideg a rozsok. A gyümölcsfák és a szőlő elragadtak. Az állatok egészségesek.

— A földmívelés-, ipar- és kereskedelmügyi m. kir. miniszterium állandó tudósítóját f. évi április hó 8. beérkezett jelentése szerint. I. D. unánimeni kerület. Pozsony megye. F.-csallóközi járásban a hideg az őszi vetésekre rossz hatással volt, ugy színt az alsó-csallóközben is. A malackai járásban a gyümölcsfák ugyan elragadtak, de az őszi vetések szép színt mutatnak. A Morva folyó áradás a vetésekben kevés kárt tett. A külső járásban silányak az őszi vetések, áríz alól kikarultak azonban jó állnak. A tavaszi munka hátráltatva van. A pozsonyi járásban a fagy alig okozott a vetésekben nagyobb kárt, a tavaszi munka is jól foly. A szempcei járásban a buza rosszul áll, kevesebbet értett a hideg a rozsok. A gyümölcsfák és a szőlő elragadtak. Az állatok egészségesek.

— A földmívelés-, ipar- és kereskedelmügyi m. kir. miniszterium állandó tudósítóját f. évi április hó 8. beérkezett jelentése szerint. I. D. unánimeni kerület. Pozsony megye. F.-csallóközi járásban a hideg az őszi vetésekre rossz hatással volt, ugy színt az alsó-csallóközben is. A malackai járásban a gyümölcsfák ugyan elragadtak, de az őszi vetések szép színt mutatnak. A Morva folyó áradás a vetésekben kevés kárt tett. A külső járásban silányak az őszi vetések, áríz alól kikarultak azonban jó állnak. A tavaszi munka hátráltatva van. A pozsonyi járásban a fagy alig okozott a vetésekben nagyobb kárt, a tavaszi munka is jól foly. A szempcei járásban a buza rosszul áll, kevesebbet értett a hideg a rozsok. A gyümölcsfák és a szőlő elragadtak. Az állatok egészségesek.

— A földmívelés-, ipar- és kereskedelmügyi m. kir. miniszterium állandó tudósítóját f. évi április hó 8. beérkezett jelentése szerint. I. D. unánimeni kerület. Pozsony megye. F.-csallóközi járásban a hideg az őszi vetésekre rossz hatással volt, ugy színt az alsó-csallóközben is. A malackai járásban a gyümölcsfák ugyan elragadtak, de az őszi vetések szép színt mutatnak. A Morva folyó áradás a vetésekben kevés kárt tett. A külső járásban silányak az őszi vetések, áríz alól kikarultak azonban jó állnak. A tavaszi munka hátráltatva van. A pozsonyi járásban a fagy alig okozott a vetésekben nagyobb kárt, a tavaszi munka is jól foly. A szempcei járásban a buza rosszul áll, kevesebbet értett a hideg a rozsok. A gyümölcsfák és a szőlő elragadtak. Az állatok egészségesek.

— A földmívelés-, ipar- és kereskedelmügyi m. kir. miniszterium állandó tudósítóját f. évi április hó 8. beérkezett jelentése szerint. I. D. unánimeni kerület. Pozsony megye. F.-csallóközi járásban a hideg az őszi vetésekre rossz hatással volt, ugy színt az alsó-csallóközben is. A malackai járásban a gyümölcsfák ugyan elragadtak, de az őszi vetések szép színt mutatnak. A Morva folyó áradás a vetésekben kevés kárt tett. A külső járásban silányak az őszi vetések, áríz alól kikarultak azonban jó állnak. A tavaszi munka hátráltatva van. A pozsonyi járásban a fagy alig okozott a vetésekben nagyobb kárt, a tavaszi munka is jól foly. A szempcei járásban a buza rosszul áll, kevesebbet értett a hideg a rozsok. A gyümölcsfák és a szőlő elragadtak. Az állatok egészségesek.

— A földmívelés-, ipar- és kereskedelmügyi m. kir. miniszterium állandó tudósítóját f. évi április hó 8. beérkezett jelentése szerint. I. D. unánimeni kerület. Pozsony megye. F.-csallóközi járásban a hideg az őszi vetésekre rossz hatással volt, ugy színt az alsó-csallóközben is. A malackai járásban a gyümölcsfák ugyan elragadtak, de az őszi vetések szép színt mutatnak. A Morva folyó áradás a vetésekben kevés kárt tett. A külső járásban silányak az őszi vetések, áríz alól kikarultak azonban jó állnak. A tavaszi munka hátráltatva van. A pozsonyi járásban a fagy alig okozott a vetésekben nagyobb kárt, a tavaszi munka is jól foly. A szempcei járásban a buza rosszul áll, kevesebbet értett a hideg a rozsok. A gyümölcsfák és a szőlő elragadtak. Az állatok egészségesek.

— A földmívelés-, ipar- és kereskedelmügyi m. kir. miniszterium állandó tudósítóját f. évi április hó 8. beérkezett jelentése szerint. I. D. unánimeni kerület. Pozsony megye. F.-csallóközi járásban a hideg az őszi vetésekre rossz hatással volt, ugy színt az alsó-csallóközben is. A malackai járásban a gyümölcsfák ugyan elragadtak, de az őszi vetések szép színt mutatnak. A Morva folyó áradás a vetésekben kevés kárt tett. A külső járásban silányak az őszi vetések, áríz alól kikarultak azonban jó állnak. A tavaszi munka hátráltatva van. A pozsonyi járásban a fagy alig okozott a vetésekben nagyobb kárt, a tavaszi munka is jól foly. A szempcei járásban a buza rosszul áll, kevesebbet értett a hideg a rozsok. A gyümölcsfák és a szőlő elragadtak. Az állatok egészségesek.

Budapesti áru- és értéktözsde.

Gabonatözsde.

Buzában ma az igen kedvező időjárás és külföldi lánnyháb jelentések után ugyan kevés, de igen stürög kinalatok tettek, minék ellenében vévők úgy málnak, mint más magán üzreink igen tartózkodók maradtak, s vételkevet egyáltalában nem mutatnak, lényegesebb ársegregdelés azonban hajlandók voltak vásárolni. Tulajdonosok kezdetben nem akartak engedni, déltájban azonban 20 krnyi alább szállított árak mellett mégis 1-2 ezer mámsza jött forgalomba, lanyha irányzat mellett.

Hivatalosan kötés nem jegyzetett. Magánulán következők kötések ről értesülünk:

Buza. Tiszavidiéki 600 mm. 75 k. 12.15, 1200 mm. 77.3 k. 12.55
Marosi 800 mm. 76 k. 12.20.
Bánati 400 mm. 75 k. 12.10.
Beszkereki 700 mm. 76 k. 12.18.
Mind három hely időre adottak el.
Rozs más gabonamegében igen csekély volt a forgalom, s tengeri kivételével mely nagyobb kinalatok mellett 10 krral ment vissza, lanyha irányzatul változatlan árakban maradtak.

Határidőzletben egész délelött mindössze csak két kötés volt, az árak azonban lényegesen csökkentek. Szokványi buza tavaszra és tengeri május-júniusra 20 krral, zab tavaszra 10 krral hanyatolt.

Hivatalosan jegyzetett.
Szokványi buza tavaszra 12.—12.10.
B-Tengeri máj.—júniusra 7.80—7.85.
Zab tavaszra 7.20—7.30.

Déli 12 óráig hivatalosan 4 rakomány a 1400 mm. tavaszi zab mondatot fel folyó hó 17-ére.

Délelött eladatott:
Szokványi buza tavaszra 2500 mm. 12 frt.
Zab tavaszra 1400 mm. 7.25 és 1400 mm. 7.20.

